

In memoriam Raymond Vancraeynest (1922-2007)

Enkele biografische verduidelijkingen ter inleiding:

- Geboren te Oostende op 1 januari 1922;
- Licentiaat wiskunde (sic): 1944;
- Leraar in Kortrijk (1944-1945);
- Leraar Hogere Zeevaartschool Antwerpen (1947-1951);
- Weerkundig assistent Regie der Luchtweegen Melsbroek (1951-1953);
- Leraar Middelbare Normalschool Torhout (vanaf 1952);
- 30 jaren leraar wiskunde met een gevuld urenrooster aan het Onze-Lieve-Vrouwecollege in Oostende (1953-1982);
- Weduwnaar van Maria Van Durme (1921-2006);
- Vader van zes kinderen;
- Overleden te Oostende op 11 mei 2007 en er begraven op 19 mei 2007.

Over wiskunde is men gauw uitgepraat ($2 \times 2 = 4$, niet meer, niet min, en daarmee uit) en Raymond vond een uitlaatklep voor zijn weetgierigheid en energie in de "Lusthof van de Historie" die hem veel genoeg schonk en ons heel wat wetenswaardigheden over onze streek en stad bijbracht. Vancraeynest is één van onze beste en zeker vruchtbaarste historici, in boekvorm en in tijdschriften, geweest van de 20ste eeuw! En zijn manier van schrijven was leesbaar en licht verteerbaar, wat wenselijk is voor wie een breed publiek wil bereiken. Vancraeynest heeft meerdere boekuitgaven met uiteenlopende thema's op zijn actief. Beroepshalve drie leerboeken wiskunde. Vier bronnenuitgaven op gebied van de familiekunde (1973-1976, 1978, 1988, 1999). Eigen "stam"-familiegeschiedenissen zijn voorhanden (1969, 1986, 1994). Merkwaardig dat "witboek" over de haven van Oostende (1966). Na zijn pensionering in 1982 volgde het grote werk. In 1985 zijn briljante synthese over "De tram maakte de kust", later gevolgd door de "Oostendse stadstram" (1997). Zijn al evenveel bijzonderheden bevattend memoriaal over 150 jaar "Onze-Lieve-Vrouwecollege Oostende", zijn school, kwam uit in 1992. En zijn uiteenzetting over "Het sluizencomplex van Slijkens en hoe het tot stand kwam" (bijna honderd bladzijden!) noem ik een semi-boekuitgave, al kreeg het een kosteloos onderkomen in een opvallend verzorgd "Jaarboek Ter Cuere", 2004. Ja, zijn studiewerk behoorlijk en zo economisch mogelijk uitgegeven krijgen, tot profijt van beide partijen, is voor een auteur immer een bekommernis. Raymonds aandachtspunten kunnen we samenvatten onder de noemers: wis- en familiekunde, kerkgeschiedenis, de haven van Oostende, de mobiliteit aan de kust en het onderwijs.

Deze hoofdbestanddelen heeft hij, in de loop van ruim 40 à 45 jaar, verdiept en uitgewerkt in een vloed van opstellen die o.m. van het tijdschrift "De Plate" een gewenst en gesmaakt onderdeel uitmaakten. Gelukkig maar, want de uitvoerige, doorwrochte, dikwijls meerdelige artikelen aldaar (ik tel er tussen de 15 à 20) van historicus Vancraeynest vallen op door hun helderheid van betoog, bevattelijk en keurig taalgebruik en zijn conform de regels van de historische kritiek en het gezond verstand. Zijn opstellen hebben eraan medegeholpen, dat het tijdschrift "De Plate" mettertijd allure, naam en faam kreeg. Zodat andere auteurs de weg naar onze kolommen vonden, want er werd *kwaliteit* aangeboden. Terloops gezegd: Vancraeynest aanvaardde op het einde wel de GSM voor familiaal gebruik, maar hij was niet te overtuigen van wat de computer te bieden had.

Deze geleerde – daarom nog geen kamergeleerde – heeft ook nog medegewerkt aan een handvol Westvlaamse verzamelwerken en kopij afgestaan aan enkele verwante periodieken. Aan het "Bulletin van de (Oostendse) Handelskamer", even aan "Neptunus", aan het "Jaarboek Ter Cuere", aan de brochures van "Open Monumentendag Oostende" en aan TTO-Noordzee. Een essay over honderd jaar College memoreerde in 1978 de hoofdlijnen. Later werd door zijn toedoen het archief van dit instituut geordend en elke leerling die voorkwam in de palmaresen kwam terecht in een

uitgebreid, eigenhandig geschreven fichesysteem van deze oud-leraar!Het wordt momenteel gedigitaliseerd.

Zelf was de pas overledene geabonneerd op heel wat tijdschriften en had een veel omvattende bibliotheek. Hij verreed het bijwonen van vergaderingen en was zo goed als nooit present op onze voordrachten. Per fiets bezocht hij de openbare bibliotheek. Desgevraagd kon men steeds beroep doen op zijn expertise. Vancraeynest had een grote werkkraft en zelfdiscipline. Mij zei hij onlangs nog, dat hij zijn leven-voor-de-studie niet betreunde, sterker nog, hij wist cultuur met natuur te combineren en af te wisselen. Voor details van zijn studiewerk, zie de "*Bibliografie van Raymond Vancraeynest*", in: *De Plate*"; 2002, p. 8-13 (met portret in kleuren), uitgegeven t.g.v. zijn 80ste verjaardag "als dank voor alles" (O. Vilain). Deze literaturopgave pretendeert niet volledig te zijn!

Laten wij zijn achttien bijdragen, meestal met illustraties, in ons eigen tijdschrift één voor één de revue passeren, met zonodig wat commentaar.

- Toen de Oostendse Handelsdokken werden ingewijd op 13 augustus 1783 (1993, p. 201-204);
- Dertig jaar inzet van de Handelskamer voor de Oostendse haven 1955-1985 (1997, p. 101-107 en 134-139);
 - een opmerkelijke voordracht en tekst! Vancraeynests aandeel wordt vermeld.
- Excursieschepen tussen Engeland en Oostende rond de eeuwwisseling (1997, p. 197-204);
- De voorlopers van de Congoboten legden aan te Oostende (1997, p. 226-232);
- De "*General Steam Navigation Company*" en de haven van Oostende (1998, p. 153-174);
 - over de tegenhanger van de Belgische "*Oostende-Doverlijn*" !
- De Oostendse creosoteerwerf (1999, p. 31 -45)
 - weer zo'n vrijwel ongekende maritieme site!
- De gebouwen in de omgeving van de Voorhavenbrug (1999, p. 63-66);
- Cruiseschepen in de haven van Oostende (2000, p. 121-125);
- De installaties van het Zeewezen te Oostende (...) (2000, p. 77-87, 91-106, 160-170);
- Waarheid en verzinsels over de Diepwaterkaai en de Spuikom (2001, p. 117-129, 135-145);
- De "*Cercle Catholique*" of de "*Katholieke Kring*" (2001, p. 197-206);
- "Grote" koopvaardij schepen in de haven van Oostende, historisch bekeken (2002, p. 101-113, 127-136);
- Het archief van de "Grote Kerk" (2002, p. 157-159);
 - d.i. de "Sint- Petrus en Pauluskerk", hoofdkerk van Oostende. "Alles wat daar was, heb ik naar best vermogen gereinigd en geklasseerd. Een inventaris (34 getypte bladzijden) daarvan werd opgemaakt en voltooid in april 2001". Dit werk duurde drie jaar ...Het archief zelf komt terecht in het Oostends Stadsarchief.
- Het Sasdok als verbinding tussen het Zwaaidok en de vaart naar Brugge (2004, p. 181-184);
- De eerste gebouwen opgetrokken rond het nieuw Vlotdok (2005, p. 6-8);
- De Afleidingsvaart (2006, p. 15-30, 45-52);
- Rond het ontstaan van de hangaars en andere gebouwen bij het Vlotdok (2007, p. 18-19);
- Enkele kanttekeningen over Oostende en omgeving na het Beleg (2007, p. 125-126).

Wij zijn Raymond Vancraeynest als getrouw medewerker zeer dankbaar en gedenken een puik Oostende-Kust-kenner. Moge hij, de bedrijvige, rust en vrede kennen.

Namens de Voorzitter en de Raad van Bestuur van "De Plate":
Emile SMISSAERT.